

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. — Insercyja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austriacka. — Hiszpania. — Anglia. — Szwajcarya. — Niemce. — Księstwa Naddunajskie. — Turcyja. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Sprawy krajowe.

(Dekret c. k. ministerjum spraw wewnętrznych i finansów z d. 5. lipca 1854 o przepisanych sposobach nakazanej najw. patentem z d. 26. czerwca pożyczki subskrypcyjnej.)
(Dokończenie Ob. Nr. 156 G. L.)

§. 7. Jako kaucyę za ścisłe wypełnienie postanowień pożyczki należy złożyć pięć procent subskrybowanej sumy.

Przy złożeniu kaucyi będzie doręczony subskrybentowi certyfikat pożyczki.

§. 8. Kaucyę należy złożyć albo w gotowych pieniądzech, to jest: w monecie metalowej, w papierowych pieniądzech państwa albo w banknotach; albo też w austriackich w monecie konwencyjnej uprocentowanych obligacyach długu państwa i biletach lombardzkiego banku Monte, w obligacyach uwolnienia od ciężarów gruntowych austriackiego koronnego kraju, w obligacyach do wylosowania dawnego długu państwa, w c. k. losach pożyczki z lat 1834, 1839 i 1854, równie jak w rewersach rent Como albo też w parcyalnych asygnatach hipotekarnych.

Obligacye nieopiewające na oddawcę, muszą być winkulowane na tę pożyczkę jako kaucya.

§. 9. Uprocentowane obligacye długu państwa, bilety lomb. banku Monte i obligacye uwolnienia od ciężarów gruntowych będą przyjmowane w dwudziestokrotnej wartości swego rocznego procentowego dochodu, ztąd n. p. 5procentowa obligacya 100r. za 100r., 3procentowa 100r. za 60r., 2½ procentowa banku miasta Wiednia za 50r., a zapisy pożyczek państwa do wylosowania z roku 1834 za 1000r., takież same zapisy z roku 1839 za 300r., zapisy pożyczki z roku 1854 za 250r., rewersa rent Como za 14r.

§. 10. Można złożyć kaucyę także w następnych opiewających na oddawcę, albo na składającego kaucyę należycie żyrowane efekta: w galicyjskich listach zastawnych;

w obligacyach prioritatis austriackiego towarzystwa żeglugi parowej, żeglugi parowej Lloyda austriackiej i północnej kolei żelaznej Cesarza Ferdynanda pod temi samemi warunkami, jak obligacye długu państwa;

w akcyach austriackiego narodowego banku z wypłaconemi zupełnie interymalnemi rewersami na akcyę nowej emisji za 1600r.;

w akcyach Budwejsko-Linckiej-Gmundyńskiej kolei żelaznej za 250r.; niższo-austriackiego eskomtoowego towarzystwa za 500r.; Wiedeńskiego parowego młyna za 500r.; Wiedeńskiego pierwszego towarzystwa imobiliów za 500r.; następnie w wpłaconych zupełnie akcyach następujących towarzystw:

austriackiej parowej żeglugi na Dunaju za 500r.;

północnej kolei żelaznej Cesarza Ferdynanda za 1000r.;

żeglugi parowej austriackiej Lloyda za 500r.;

następnie za pomocą niewinkulowanej książeczki austriackich kas oszczędności za wykazaną w nich należytość — ale tylko w miejscu kasy oszczędności i jej filiałów.

§. 11. Osobne publikacye obwieszczą te ułatwienia, które przy składaniu kaucyi i wpłaceniu będą przyzwolone właścicielom monarchicznych lennictw i fideikomisów, tudzież wielkiej posiadłości gruntu w ogóle, opiekunom i kuratorom pupilów, gminom i korporacyom, następnie ferwalterom zakładów, fundacyi, funduszów itd. zostających pod publicznym nadzorem lub kontrolą w ogóle; byłym właścicielom dóbr w Węgrzech, Kroacyi, Sławonii, Województwa z Temeskim Banatem i w Siedmiogrodzie w szczególności, nakoniec wszystkim osobom, które z publicznych kas pensyę pobierają.

§. 12. Kto składa kaucyę w efektach, ma je wyszczególnić na odwrotnej stronie deklaracyi subskrypcyjnej, a prócz tego załączyć także kopię tego spisu, który potem zaopatrzone urzędowem potwierdzeniem kasy, składającemu kaucyę będzie zwrócony.

§. 13. Kto złożył kaucyę w efektach, otrzyma ją napowrót po zapłaceniu drugiej raty; ale otrzyma tylko od trzeciej raty przypadającą na jedną ratę kwotę obligacyi długu państwa tej pożyczki, gdyż dwie wpłacone raty służą za kaucyę.

§. 14. Jeżeli ten, który złożył kaucyę w efektach, nie zapłaci pierwszej raty aż do zapadnięcia drugiej raty, albo drugiej raty aż

do zapadnięcia trzeciej raty (§. 19.), będą efekta według statutów giełdy sprzedane, uzyskana kwota będzie traktowana jako kaucya od tego dnia, w którym wpłynęła, a jeżeli przewyższa kwotę dwóch pierwszych rat, będzie policzona jako, zapłacenie z góry na następną ratę. Ale jeżeli przychód nie osiągnie tej kwoty, wtedy przypada na eraryum i wszelka pretensya partyi gaśnie z pożyczki.

§. 15. Wpłaty na pożyczkę należy uiszczać w monecie metalowej, w papierowych pieniądzech państwa lub banknotach, w wylosowanych i już zapadłych losach pożyczki z lat 1834, 1839 i 1854, w zapadłych albo w przeciągu dziesięciu dni mających zapasć kuponach austriackich obligacyi długu państwa i obligacyi uwolnienia od ciężarów gruntowych koronnych krajów austriackich, ale w tych ostatnich tylko w samym przynależnym koronnym kraju, albo w parcyalnych asygnatach hipotekarnych. Mające się policzyć od dnia wpłaty aż do dnia zapadnięcia parcyalnych asygnatów hipotekarnych 4½ procentowe lub 5procentowe prowizye musi strona wynagrodzić.

§. 16. Wpłata ma nastąpić w tej kasie, w której kaucyę złożono, następnie w ratach i w tych dniach, które po zamknięciu pożyczki będą ogłoszone osobnym dekretem ministerstwa finansów w ten sposób, że zgodnie z zawartemi w Najwyższym patencie głównemi zarzysami ma nastąpić w przeciągu trzech lat wpłata, jeżeli cała subskrypcya nie dochodzi 400 milionów reńskich; w przeciągu czterech lat, jeżeli dochodzi 400 do 450 milionów; w przeciągu pięciu lat, jeżeli dochodzi 450 do 500 milionów, a to rocznie w dziesięciu równych ratach.

Na wszelki sposób należy zapłacić pierwszą ratę 2½ procent subskrybowanej kwoty d. 30. września 1854, a drugą ratę nie wcześniej jak 31. października 1854.

Wolno jednak stronom zapłacić jedną lub kilka rat razem już przed czasem ich zapadnięcia.

§. 17. Złożona w gotówce kaucya i każda wpłacona rata będzie uprocentowana zaczawszy od dnia złożenia, stosownie do postanowień §. 4., jeżeli kwota jej dosięga lub przewyższa 100r. Kwoty niżej 100r. będą uprocentowane od 1. miesiąca następującego po dniu wkładki. Tym, którzy złożyli kaucyę w gotówce, będą natychmiast wypłacone przypadające obligacye długu państwa za wpłacone dalsze kwoty; jednak przypadająca na kaucyę kwota obligacyi długu państwa będzie wydana aż przy wpłaceniu ostatniej raty.

§. 18. Przy wpłaceniu zapadłej dnia 30. września 1854 raty, będzie doręczony stronie za zwróceniem certyfikatu, który jej doręczono przy złożeniu kaucyi, rewers pożyczki, który przy wpłaceniu każdej następującej raty należy pokazać, a przy uiszczeniu ostatniej raty kasie zwrócić.

§. 19. Kto nieuiszcza raty w wyznaczonych terminach, ma wynagrodzić procenta zwłoki po 6 od sta; jeżeli jednak w dniu zapadnięcia przyszej raty jeszcze nie jest zapłacona dawniej zapadła rata, traci subskrybent prawo względem każdej jeszcze niezapadłej raty, a kaucya przypada na rzecz skarbu publicznego.

§. 20. Rezultata subskrypcyi na tę pożyczkę, która na mocy Najwyższego patentu z 26. czerwca 1854 osiągnęła kwotę najmniej 350 milionów, będą tak w ogóle jak w szczególe publikowane.

§. 21. Ponieważ w najkrótszym czasie nie będą już istnieć papierowe pieniądze państwa, a przywrócenie pełnej wartości waluty krajowej zależy odtąd od spłacenia długu państwa austriackiemu narodowemu bankowi, więc przy zamknięciu subskrybcyi z przychodów pożyczki, bądź subskrybowana kwota wynosi 350 bądź 500 milionów, będzie przesłana bankowi suma, która jest dostateczna na to, ażeby w połączeniu z wynoszącemi rocznie niemal 3¼ milionów reńskich normatywnemi amortyzacyami dawniejszego długu i zapłaty 10 milionów reńskich rocznie z przychodu ceł według konwencyi z 23. lutego 1854, zmniejszyć cały dług, który państwo winno bankowi, w przeciągu peryodu wpłacania pożyczki aż do kwoty 80 milionów. Natomiast będzie narodowy bank tak wcześnie, jak tylko można, w przeciągu tego peryodu wpłacania zmuszony rozpocząć znowu wykupowanie swych banknotów za monetę metalową.

Baron Buch, m. p. Baumgartner, m. p.

Formularz

deklaracyi subskrypcyjnej.

Niżej podpisany oświadcza do rąk

że uczestniczy w utworzonej w lipcu 1854 pożyczce państwa kwotą

reńskich w imiennej wartości obligacyi długu państwa i poddaje się wszystkim w tej mierze przepisany warunkom.

Dla zabezpieczenia przyjętych na siebie tą deklaracją zobowiązań składa przepisana kaucję, a to w gotówce w kwocie

a w efektach (według spisu znajdującego się na odwrotnej stronie tej deklaracji) w postanowionej kwocie wartości

reńskich.

dnia lipca 1854

Uprasza się strony, ażeby dołączyły podpis i pomieszkanie.

(Na odwrotnej stronie deklaracji subskrypcyjnej należy wydrukować):

S p i s

łożonych w miejsce kaucyi efektów.

Litografowana korespondencya austriacka z dnia 8. lipca zawiera o nowej pożyczce następujący dalszy artykuł:

W obec ważnych ku powszechnemu dobru zmierzających celów nowej pożyczki raczył Jego c. k. Apostolska Mość rozporządzić, ażeby się władze polityczne zajęły przygotowawczemi środkami ku osiągnięciu jak największego udziału w tej pożyczce ze strony wszystkich posiadających klas ludności; dlatego wkłada się na władze polityczne, u których otwarte będą listy subskrypcyjne, obowiązek, ażeby ze względu na wielki interes teraźniejszości i przyszłości państwa najgorliwiej tą sprawą się zajęły, używając z usilnością swego wpływu, by uzyskać wszechstronny udział i tym sposobem zapewnić przedsiębiorstwu zupełnie pomyślny skutek.

Jest to sprawą honorową ludności, ażeby odezwa, którą Jego Cesarska Mość nasz najlaskawszy Monarcha wezwał wszystkich posiadających w Swem państwie do czynnego udziału, znalazła odgłos, który w oczach Europy będzie jawnym dowodem, że Austriacy do wszelkich ofiar są gotowi, gdy idzie o przeprowadzenie rozporządzeń ukochanego Monarchy, wydanych w dobrze zrozumianym interesie państwa.

Ścisła jedność monarchyi i solidarność interesów zapewniających się zapomocą tego wielkiego środka, wkłada na wszystkie kraje koronne Cesarstwa wspólny obowiązek starania się wszelkimi siły, ażeby zapomocą subskrypcyi z pewnością pokryta została część pożyczki narodowej przypadająca stosunkowo na każdy kraj koronny.

Dlatego według naszego zdania niezbędną jest rzeczą, ażeby wszystkie klasy ludności dokładnie zrozumiały cel tej pożyczki, jej konieczną potrzebę, dobro, jakie wyniknie dla ogółu, gdy pożyczka przyjdzie do skutku, a przeciwnie złe skutki, gdy się przedsiębiorstwo niepowiedzie; trzeba więc, ażeby każdej klasie w sposób odpowiedny jej pojęciu wyjaśniano całą tę operacyę i jej skutki, zarzuty zaś i błędne pojmowanie rzeczy należy zbijać i prostować.

Otwiera się przeto dziennikarstwu ojczyystemu pole najwdzięczniejszej czynności. Ale oprócz tego niechaj każdy, ktokolwiek do tego zdolnym się czuje, słowem i czynem wspiera to wzniośle przedsiębiorstwo. Taką szczerą pomoc przyjmie rząd z wdzięcznością, a takie usiłowania mogą naprzód być pewne uznania i należytego ocenienia. Albowiem odznaczający się udział w tej operacyi finansowej, równie jak każdy rodzaj przyczynienia się do pomyślnego jej rezultatu, poczytany być winien za prawdziwą zasługę dla tronu i państwa.

Wspaniała, wielka, piękna Austria zdolna jest do najwierniejszego poświęcenia, do najszczerzych ofiar, a tem bardziej do silnego działania tam, gdzie obok powodów patryotycznych zachodzi wzgląd na poparcie własnego dobra i własnych interesów zapomocą uchylenia lazy paralizującej wszelki obrót handlu i przemysłu poniżającej kredyt narodowy; zwłaszcza że się tu na ludność niewkłada żadnej ofiary, żadnego przykrego ciężaru, ale pobiera się tylko pożyczka, która przy teraźniejszym stanie waluty i przy cenie emisyjnej po 95, prawie 7 od sta przynosi procentu.

Ale jakkolwiek głęboko przekonani jesteśmy, że ta operacya uwieńczona zostanie pomyślnym skutkiem, jednak uważamy za rzecz niezbędną, ażeby poczyniono stosowne kroki przygotowawcze, by nadać systematyczny kierunek wielkiej czynności narodu, skoncentrować w harmonijną całość pojedyncze usiłowania, wprowadzić porządek i regularność w tok działań, i zapobiedz wszelkiemu rozsprzężeniu sił w tym względzie.

Naczelnicy krajów koronnych obowiązani są pod ścisłą odpowiedzialnością poczynić podobne kroki wstępne dla osiągnięcia powyżej wymienionych celów. Zaufanie ludności wspierać ich będzie skutecznie w tych usiłowaniach, i chociaż pożyczka zupełnie jest dobrowolna, mimo-to każdy dobrze myślący poddany Austrii poczyta sobie za obowiązek i za zaszczyt, by według sił z wszelką gotowością odpowiedzieć wezwaniu do udziału.

Ażeby się operacya pomyślnie powiodła, a wszelkie dalsze środki stały się niepotrzebnymi, musi każdy wziąć się do dzieła; jest przeto obowiązkiem każdego w miarę swych sił brać udział w wielkiem dziele; miarę zaś tego udziału znajdzie każdy łatwo w ilości swego majątku reprezentowanej stałemi podatkami w swych dochodach, w swym zarobku i w ogóle w swych stosunkach.

Przy wypłacie rat w trzech do pięciu latach, będzie subskrybowana kwota zawsze reprezentować tylko sumę, na jaką łatwo stać subskrybenta; obywatel zamożny może w takim razie wystąpić z sumą, która stanie za dowód jego patryotyzmu i gotowości do ofiar, ale i mniej zamożny ma sposobność w miarę swych sił przystąpić do narodowego dzieła. Wszak dla prawego obywatela niebędzie to ofiarą ale tylko przysługą wyświadczoną sobie samemu i swym rodakom! Dla niego mianowicie będą skutki tej pożyczki te same, jak gdyby to był na wielki rozmiar uorganizowany, na całe państwo

rozszerzony i wszystkie warstwy ludności obejmujący zakład oszczędności, podający większe korzyści niż każdy inny.

Zresztą rozumie się samo przez się, że gdy na każdy sposób ze strony opodatkowanej uboższej klasy oczekiwać można niedoboru, tedy klasy zamożne z tem większą usilnością starać się powinny, by należycie pokryć ten niedobór. Dlatego spodziewać się można po udowodnionym w każdym czasie wielkim potryotyzmie wysokiego majątnego kleru, fundacyi i klasztorów, zamożnej szlachty i posiadaczy ziemskich, bankierów i kapitalistów, hurtowników i właścicieli większych przedsiębiorstw przemysłowych, równie jak większych lub zamożniejszych gmin, że udział ich będzie równie znakomity jak szczerzy.

(Ułatwienia przyzwolone dla urzędników biorących udział przy nowej pożyczce.)

Wiedeń, 7. lipca. Rozporządzenie ministeryów spraw wewnętrznych i finansów z 6. lipca 1854*),

ważne dla całego obrębu Monarchyi z wyjątkiem pogranicza wojskowego, którym urzędnikom ułatwia uczestnictwo w utworzonej cesar. patentem z 26. czerwca 1854 (Nr. 158 Dz. rz. ust. państwa) pożyczce dobrowolnej.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył zezwolić najlaskawiej najwyższem postanowieniem z 25 lipca 1854, ażeby urzędnikom uczestnictwo w utworzonej ces. patentem z 26. czerwca 1854 dobrowolnej pożyczce w następujący sposób ułatwione zostało:

1) Cesarscy, w czynnej służbie lub na pensyi zosłający urzędnicy są uwolnieni od składania kaucyi przepisanej ogólnie dla subskrybentów.

2) Spłacanie subskrybowanej kwoty w obligacyach długu państwa podług skali pożyczki po 95 zr. waluty bankowej za każde 100 złr. ma się odbywać zapomocą odciągania od miesięcznej płacy lub pensyi subskrybentów w 48 równych ratach, które pobierać będzie kasa wypłacająca pensyę i odsłać je na przynależne miejsce.

3) Ze śmiercią subskrybenta ustaje zobowiązanie spłacania dalszych rat, a kwota spłaconych już rat niewyrównywająca żadnej obligacyi długu będzie sukcesorom w gotówce zwrócona.

4) Przytoczone pod 1.) i 3.) ułatwienia przysługują także stanowym, miejskim i tym urzędnikom, którzy płace swoje lub pensyę pobierają z kas instytucyj, fundacyi, funduszów itp. zostających pod administracyą lub kontrolą publiczną.

5) Znakomitym właścicielom dóbr może ministeryum finansów przyzwalać na żądanie takie same ułatwienia dla ich urzędników, jakie podług 1. i 2. ustępu przysługują urzędnikom cesarskim, jeżeli służbodawcy zaręczą za akuratum i zupełne uiszczenie przypadających rat miesięcznych.

6) Urzędnicy kas oszczędności, towarzystw wzajemnego zabezpieczenia i tych stowarzyszeń akcyonarskich, których akcyje bywają notowane na giełdzie wiedeńskiej, mogą również korzystać z ułatwień przyzwolonych pod 1. i 2. dla urzędników cesarskich, jeżeli dyrekcya przynależnego instytutu lub stowarzyszenia zobowiąże się, ze swej głównej kasy i pod własną odpowiedzialnością odsłać na przynależne miejsce raty miesięczne przypadające od wszystkich kwot subskrybowanych przez ich urzędników.

Baron *Bach* m. p. *Baumgartner* m. p. (W. Z.)

(Oplaty celne w monecie srebnej.)

Wiedeń, 6. lipca. Dekret c. k. ministeryum finansów z dnia 4. lipca 1854, **)

obowiązujący dla wszystkich krajów koronnych z wyjątkiem lombardzko-weneckiego królestwa, którym się nakazuje pobieranie ceł w srebze.

Na mocy najwyższego postanowienia z 3. lipca b. r. rozporządza się, że zaczawszy od pierwszego sierpnia bieżącego roku będą pobierane wyłącznie w monecie srebrnej cła wchodowe, wychodowe i tranzytowe także w tych krajach koronnych, w których je dotychczas można było opłacać w pieniądzach papierowych.

Jako zapłata w monecie srebrnej będzie uważana tylko taka która się skutecznie w wybitych konwencyjnych sztukach srebra, to znaczy w sztukach po 3k., 5k., 10k., 20k., 1r. i 2r. Zapłaty w monetach zdawkowych, jako to: w sztukach miedzianych po 1, 2, 3 kr., a w srebrnych sztukach po 6 kr., można przyjmować tylko dla potrzebnego wyrównania reszt niżej 10 krajcarów według pełnej imiennej ich wartości w zapłatach mających się skutecznie w srebze.

Austriackie monety złote będą uważane zarówno jak srebrne, według swojej wartości postanowionej w monetowej taryfie z dnia 1. listopada 1823.

Również i należitości poboczne z wyjątkiem dodatku akcyzowego, mającego się pobierać jeszcze i nadal w pieniądzach papierowych, należy opłacać zaczawszy od pierwszego sierpnia w pieniądzach srebrnych.

Baumgartner, m. p.

Wiedeń, 7. lipca. Ze względu na koncentrację wojsk na południowej i południowo-wschodniej granicy państwa i w Galicyi mają według najwyższego rozkazu c. k. naczelnego komendy armii władze wojskowe w Węgrzech przyjąć nazwę: „komenda wojsk rezerwowych III. armii“, w Galicyi nazwę: „komenda wojsk rezerwowych IV. armii“, w Morawii i na Szlązku: „komenda wojsk rezerwowych II. pieszego korpusu armii“, a w Siedmiogrodzie: „komenda wojsk rezerwowych XII. pieszego korpusu armii“. (L. k. a.)

*) Zawarte w wydanym 7. lipca 1854 LVIII. zeszytzie rz. dzien. ust. państwa.

**) Zawarty w wydanym d. 6. lipca 1854 LVII. zeszytzie dziennika ustaw państwa pod nr. 160.

Hiszpania.

(Aresztacye. — Uzbrojenia na Maurów. — Zaliczke podatkową płacą i cudzoziemcy w kraju osiedleni.)

Madryt, 23. czerwca. Zeszłej nocy aresztowano jeszcze kilka osób, między którymi znajduje się także osławiony Narciso Escosura. Nieprzyjaciele rządu są nieustannie czynni, ale rząd ma się na ostrożności i jest w stanie stawić czoło wszelkim ruchom rewolucyjnym.

W Kartagenie uzbrajają znaczną eskadrę dla skarcenia Maurów na wybrzeżach Afryki. Dowódcą tej eskadry mianowany brygadier Pinson.

Dekretem królewskim z d. 10. b. m. zobowiązano także cudzoziemców w Hiszpanii osiadłych do płacenia nakazanej dekretem z d. 19. maja półrocznej zaliczki podatkowej.

Korweta transportowa „Luisa Fernanda“ odplynęła z przeznaczeniem na Antyle wojskiem d. 18. b. m. z Kadyxu. (W. Z.)

Anglia.

Londyn, 1. lipca. Paropływ „Hangaroo“ odplynął wczoraj z wojskiem z Portsmouth wprost do Warny. — Admiralicja kazała wczoraj oznajmić Lloydom, że chce wynająć jeszcze 2 okręta na 3 miesiące dla transportowania wojska. Paropływy żelazne mają pierwszeństwo. — Słychać, że uniformy wszystkich pułków piechoty mają być zupełnie zmienione, a mianowicie znikną niebawem czerwone fraki i niedźwiedzie czapki grenadyerów, jako też pierzaste kołpaki górali. (Abbl. W. Z.)

Swajcarya.

(Szwajcarya sprzyja polityce mocarstw zachodnich.)

Wiedeń, 6. lipca. Z Berny piszą do Monitora francuskiego: „Rząd szwajcarski zwraca największą uwagę na kwestyę orientalną, a sympatyje jego nie są wątpliwe. Chociaż przestrzega polityki neutralności, jak to zwykle czyni Szwajcarya, jednak co do życzeń swoich stoi całkiem po stronie mocarstw zachodnich i gotowa jest do wszelkich usług połączonych z przyjazną neutralnością. Niesłusznie tedy liczyłaby demagogia na pobłazanie władz federacyjnych, w razie gdyby zamierzała stawiać trudności sąsiadnym krajom Szwajcarii. Członkowie wielkich korporacji politycznych oświadczają się wszędzie otwarciem w tym duchu.“ (Abbl. W. Z.)

Niemce.

Berlin, 4. lipca. Jego Mość Król raczył otworzyć dzisiaj radę państwa na posiedzeniu odbytem na zamku królewskim i wprowadzić do niej Księcia Fryderyka Wilhelma, Syna Księcia Prus, jako mającego w radzie głos i miejsce. Równocześnie wprowadzono tych nowo mianowanych członków rady, którzy byli w porę obecni. (W. Z.)

Księstwa Naddunajskie.

(Ustęp wojsk rosyjskich. — Flotyla naddunajska. — Porażka Turków w Azji.)

Wiedeń, 8. lipca. Z Bukaresztu donoszą pod dniem 3. lipca, że opuszczenie Ibraikowa zostało już zadecydowane; co do Gałaczua zaś, oczekują podobno jeszcze dalszych rozkazów. Przybyłe do Gałaczua okręta transportowe i szalupy kanonierskie, których używano pod Sylistryą, mają być rozbite. Będzie to zapewne początek koniecznego teraz rozwiązania flotyli rosyjskiej na Dunaju. Tą flotylą troszczy się teraz najbardziej Książę Górczakow i powszechnie sądzi, że spalenie okrętów nie jest niepodobne. Zjednoczone floty blokują ujścia Dunaju i flotyla rosyjska niema tam żadnego wyjścia.

Z Szumli piszą pod dniem 28. czerwca, że turecka armia bałkańska posuwa się ciągle ku Dobruży, że oddziały sprzymierzonej armii przybyły 24. czerwca do Pravadi, że Kustendzi obsadzili Turcy, a stanowiące dawniej załogę Warny pułki egipskie wyruszyły do Basardczyku. W Warnie pozostanie tylko załoga składająca się z wojsk angielsko-francuskich; Jego królewicz. Mość Księcia Cambridge odjechał z Warny do Szumli. O ekspedycji do ujścia Dunaju i do Krymu mówią powszechnie z coraz większą pewnością. Omer Basza opuszcza 1. lipca Szumlę i udaje się przez Sylistyę do Ruszcuka.

Podług nadesłanych dziś na Tryest wiadomości, potwierdzających wspomniane wczoraj potyczki na azyatyckiej widowni boju, odnieśli Rosyanie niejaki korzyści nad Turkami. Selim Basza miał 16. utracić cały swój pakunek i aż do Kars się cofnąć. Raport księcia Andronikow nazywa to zwycięstwo stanowczem w obec stanowiska Szamyla. (Ll.)

(Rekrutacya żydów.)

Wiedeń, 5. lipca. Nadesłany tu raport z Jas z 29. maja zawiera co następuje: Dla napływu niezaopatrzonych w paszporta izraelitów rosyjskich a po części także galicyjskich, którzy powynosili się z ojczyzny dla uniknięcia rekrutacji, wzmogła się powoli liczba ludności żydowskiej w Mołdawii prawie na 80,000 dusz. To spostrzeżenie, jak niemniej i to, że dla uzupełnienia oznaczonej w regulaminie organicznym na 2000 ludzi milicyi mołdawskiej potrzeba było jeszcze 400 do 500 ludzi, spowodowały jeszcze przed dwoma laty hospodara Mołdawii, księcia Ghikę, nakazać wcielenie izraelitów krajowych do milicyi mołdawskiej, od czego jednakże żydzi wykupywali się zawsze za pomocą znacznych ofiar pieniężnych, aż wreszcie niedawno postanowili Rosyanie wykonać istotnie to rozporządze-

nie. Gdy tedy wszelkie inne środki okazały się bezskutecznymi, uciekli się izraelici mołdawscy do następującego fortelu: Przylepieni na murach synagogi plakat zakazywał wszystkim żydom pod zarządzeniem ciężkiej kłatwy używać mięsa przed odwołaniem rozporządzenia rekrutacyjnego, który-to zakaz przyprawiał liwerantów mięsa dla żydów codziennie o stratę 8 do 10,000 piastrow i tym sposobem niedozwalał im przeto dopełniać zobowiązań swoich zaciągniętych względem rządu.

Dla wykrycia twórcy tego niejako rewolucyjnego plakatu ustanowiono natychmiast komisję śledczą, do której na prośbę pana Osten-Sacken delegowany został c. k. austriacki urzędnik agentury na przypadek, gdyby wypadło przesłuchiwać także żydów austriackich.

Oprócz tego postanowił rząd mimo ścisłego dopełniania owe-go zakazu ze strony żydów, dla utrzymania swej powagi przeprowadzić natychmiast a w razie potrzeby nawet przemocą przepisana rekrutację, co też w Jasach na dniu 29. maja bez najmniejszego zakłócenia spokojności uskuteczniom zostało. Proźbom obcych o c. k. austriacką opiekę ubiegających się izraelitów, niemogła uczynić zadość c. k. agentura austriacka, by tem skuteczniej zastępywać prawa rzeczywistych poddanych cesarskich.

Pan wiceprezydent rady administracyjnej, baron Osten-Sacken, wydał przy tej sposobności najsurowsze rozkazy, by niedopuszczano się najmniejszej dowolności względem izraelitów austriackich. C. k. austriacka zaś agentura zaleciła im ze swej strony jak najusilniej osobnem ogłoszeniem, ażeby w ciągu całej rekrutacji spokojnie się zachowywali, ażeby rządowi mołdawskiemu wykonanie tego rozporządzenia w żaden sposób nieutrudniali, i ani zbiegowiskami ani też użyczeniem pomocy krajowym żydom do żadnych skarg niedawali powodu. Ustanowionym nakoniec dla rekrutowania mołdawskim komisarzom częściowym dodani zostali za porozumieniem się z c. k. agenturą austriacką c. k. podoficerowie do pomocy, ażeby w tych domach, gdzie mołdawskie i austriackie familie razem mieszkają, żadna pomyłka lub nieporządek się niewydarzył.

Mołdawscy izraelici wyprawili niedawno sztafetą proźbę do Jego Excelencyi księcia Paszkiewicza, którego odpowiedzi z największem upragnieniem oczekują. (Abbl. W. Z.)

Turcya.

(Utarczki na linii kaukaskiej.)

Wiedeń, 6. lipca. Wiadomości z azyatyckiego teatru wojny nadesłane tu na Konstantynopol, sięgają do 18. czerwca. Turcy obsadzili całe pasmo kraju, ciągnące się z jednej strony aż pod mury miasta Batum a z drugiej aż do Czurukszu pod twierdzą ś. Mikołaja, i założyli na kilku punktach obwarowane obozy. Dnia 14go próbowali Rosyanie przełamać tę we względzie strategicznym nader ważną linię, ale usiłowania ich były bezskuteczne. Dnia 15go przyszło do zaciętej walki, w której Rosyanie zmuszeni zostali do odwrotu; 16go przybyli znowu z większymi jeszcze siłami, ale i tą razą ponieśli znaczną klęskę. W ciągu walki z 16. czerwca udało się jednemu oddziałowi rosyjskiemu wpaść niespodzianie do obwarowanego obozu Turków, ale po krótkiej walce zmuszono go do odwrotu i zniweczono zamiar rabunku. Turcy przeciagają po północnych obwodach Guryi i znoszą ciągle łupy z obozów rosyjskich. Zresztą nie zaszło nic ważniejszego na azyatyckiej widowni boju. W Petersburgu ogłoszono rosyjski buletyn o walce z 16. czerwca, podług którego mieli Rosyanie odnieść świetne zwycięstwo.

Najnowsze wiadomości z Tyflis sięgają do 18. czerwca. Szamyl zbiera swoje siły u podnóża Kaukazu i przygotowuje wyprawę wojenną do Tyflis, który Rosyanie z największą starannością fortyfikują. Skoncentrowane przez Szamyla szczepy górskie zajęły obwarowany obóz między rzekami Kur i Jori i wysyłają podjazdy aż pod Tyflis. Rosyanie ograniczają się na operacjach obronnych; korpus Szamyla liczy przeszło 30.000 ludzi. (Lloyd.)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 8. lipca. Ces. ros. nadzwyczajny ambasador książę Górczakow zjechał dzisiaj (w sobotę) o godzinie 12 w południe w niebieskim uniformie galowym do burgu ces. na audyencyę u Jego Mości Cesarza. Około godziny 1/2 1 miał książę posłuchanie u Jego ces. Mości, które blisko pół godziny trwało. (Lloyd.)

— Lloyd pisze dalej: Nadesłane tu dzisiaj najnowsze wiadomości z widowiska wojny nad Dunajem z d. 3. i 4. b. m. donoszą jednomyślnie, że wojska rosyjskie, które już opuszczały Wołoszczyznę, nagle znowu się cofają. Pod Slatyną, Russwede i na innych miejscach w zachodniej części Wołoszczyzny pojawiły się znowu wojska rosyjskie, które w odwrocie były już blisko Busca.

Paryż, 9. lipca. Monitor donosi z Madrytu z d. 7. b. m. Insurgenci wyruszyli znowu, zdaje się że do Estremadury i nad granicę Portugalii; wojska ścigają ich bez ustanku. Z Aten donosi dziennik urzędowy, że Hadzi Petro powrócił do Grecji; rajowie z Tessalii chcą wejść w układy z Fuad Effendim. — Bulletin des lois zawiera dekret cesarski, którym utworzono nadzwyczajny kredyt 168,725.225 franków dla pomnożenia stanu armii w ogóle, w szczególności armii orientalnej i dla założenia obozów. Dalsze dekreta postanawiają utworzenie nowego korpusu lekkiej kawaleryi pod nazwą spahów dla służby w Oryencie. Liczba pułków należących do tego korpusu ma wynosić 7. Korpus ten może być zresztą według okoliczności zredukowany, a nawet zupełnie zniesiony. (L. k. a.)

Piacenza, 5. lipca. Od czasu ostatnich excesów nie zaburzone już spokojności publicznej.

Turyn, 6. lipca. Według dziennika *Parlamento* aresztowano w Sycylii kilkanaście osób, między uwiezionymi znajduje się także syn komtura Caraffa. (L. k. a.)

Wiadomości handlowe.

(Targ na bydło we Lwowie.)

Lwów, 11. lipca. Spęd bydła rzeźnego na wczorajszym targu liczył 343 wołów i 6 krów, których w 17 stadach po 6 do 60 sztuk z Rozdołu, Żółkwi, Lesienie, Bóbrki, Szczerca, Brzedowiec, Dawidowa i Bołszowca na targowicę przypędzono. Z tej liczby sprzedano — jak się dowiadujemy — na targu 255 wołów na potrzeb miasta i płacono za sztukę mogącą wazyc 11 $\frac{1}{2}$ kamieni mięsa i 1 $\frac{1}{4}$ kamieni łożu, 130r., za sztukę na 15 kamieni mięsa i 2 kam. łożu szacowaną, 181r.15k.; sztuka zaś, którą szacowano na 17 $\frac{1}{2}$ kamieni mięsa i 3 kamienie łożu, kosztowała 237r.30k. w. w

Kurs lwowski.

Dnia 11. lipca.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski mon. konw.	6	3	6	8
Dukat cesarski " "	6	6	6	9
Półimperyal zł. rosyjski " "	10	31	10	37
Rubel srebrny rosyjski " "	2	2 $\frac{1}{2}$	2	3
Talar pruski " "	1	56	1	59
Polski kurant i pięciozłotówka " "	1	30	1	31
Galicyjskie listy zastawne za 100 zr. " "	92	30	92	48

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 11. lipca 1854.

	złr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po m. k.	—	—
Przedano " " 100 po " "	93	—
Dawano " " za 100 " "	92	30
Zadano " " za 100 " "	—	—

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 8. lipca.

			w przecięciu
Obligacje długu państwa 5%	za sto	85 $\frac{1}{16}$ 5 $\frac{1}{8}$ 3 $\frac{1}{4}$ 86	85 $\frac{3}{4}$
detto z r. 1851 serya B. 5%	"	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą 5%	"	—	—
Obligacje długu państwa 4 $\frac{1}{2}$ %	"	—	—
detto detto 4%	"	68 $\frac{1}{2}$ 90	68 $\frac{3}{4}$
detto z r. 1850 z wypłatą 4%	"	—	—
detto detto detto 3%	"	—	—
detto detto 2 $\frac{1}{2}$ %	"	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834 "	"	—	—
detto detto z r. 1839 "	"	—	—
detto detto z r. 1854 "	"	89 $\frac{1}{2}$	89 $\frac{1}{2}$
Obl. wiedz. miejskiego banku 2 $\frac{1}{2}$ %	"	—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 5%	101	—	101
Obl. indemn. Niz. Austr. 5%	—	—	—
detto krajów koron. 5%	—	—	—
Akeye bankowe	—	—	—
Akeye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	49 $\frac{1}{4}$ 7 $\frac{1}{8}$ 492 $\frac{1}{2}$	—	491 $\frac{7}{8}$
Akeye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	1792 $\frac{1}{2}$ 1707 $\frac{1}{2}$ 1712 $\frac{1}{8}$ 1710	—	—
Akeye kolei żel. Głognickiej na 500 złr.	—	—	—
Akeye kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.	—	—	—
Akeye kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr.	—	—	—
Akeye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.	580	—	580
Akeye austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 złr.	567 $\frac{1}{2}$ 570	—	568 $\frac{3}{4}$
Galicyjski listy zastawne po 4% na 100 złr.	—	—	—
Renty Como	—	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 8. lipca.

			w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	—	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	130	—	130 uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 $\frac{1}{2}$ fl.	129 $\frac{1}{2}$ 1 $\frac{1}{4}$ 129	—	129 $\frac{1}{4}$ 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	96 $\frac{1}{4}$ 96	—	96 $\frac{1}{8}$ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	—	2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	—	2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	12.45 44 43 42 44 1.	—	12.44 2 m.
Lyon za 300 franków	—	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	128 $\frac{1}{2}$ 1 $\frac{1}{4}$	—	128 $\frac{3}{8}$ 2 m.

Marsylia za 300 franków	—	—	2 m.
Paryż za 300 franków	153 $\frac{1}{4}$ 153 152 $\frac{3}{4}$ 3 $\frac{1}{4}$ 1 153	—	2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	—	—	31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	—	31 T. S.
Cesarskie dukaty	—	—	Agio.
Ducaten al marco	—	—	Agio.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 11. lipca.

Obligacje długu państwa 5% 85 $\frac{7}{8}$; 4 $\frac{1}{2}$ % 75 $\frac{1}{8}$; 4% 68 $\frac{3}{8}$; 4% z r. 1850 —; wylosowane 3% —; 2 $\frac{1}{2}$ % —. Losy z r. 1834 —; z r. 1839 126 $\frac{1}{4}$. Wied. miejsko bank. 1264. Akeye bank. 1717 $\frac{1}{2}$. Akeye kolei póln. —. Głognickiej kolei żelaznej —. Odenburskie 121 $\frac{1}{2}$. Budwejskie 282. Dunajskiej żeglugi parowej 584. Lloyd 567 $\frac{1}{2}$. Galic. l. z. w Wiedniu —. Akeye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego a 500 złr. 493 $\frac{3}{4}$ złr.

Amsterdam l. 2. m. —. Augsburg 129 $\frac{3}{4}$ 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 128 $\frac{3}{4}$ l. 2. m. Hamburg 90 l. 2. m. Liwurna — p. 2. m. Londyn 12 37. l. 3. m. Medyolan 128 $\frac{1}{8}$. Marsylia — l. Paryż 152 $\frac{1}{4}$ l. Bukareszt 2 14. Konstantynopol —. Agio duk. ces. —. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. — lit. B. — Lomb. —. Oblig. indemn. —. Pożyczka z roku 1854 89 $\frac{3}{8}$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 11. lipca.

Hr. Piniński Leonard, z Rokitnicy. — Hr. Siemiński Konstanty, z Żółkwi. — Hr. Komerowski Piotr, z Bilinki.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 11. lipca.

Hr. Dzieduszycki Kazimierz, do Niestuchowa. — Hr. Dzieduszycki Józef, do Sichowa. — P. Jabłonowski Józef, do Rawy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 11. lipca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6 zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	27 10 2	+ 13°	+ 19°	zachodni	pogoda
2 god. pop.	27 10 2	+ 19°	+ 13°	"	"
10 god. wie.	27 10 1	+ 14°	—	"	pochmurno

T E A T R.

Dziś: Na korzyść Ubogich przedst. niem.: „Der Sonnenwendhof.“

W piątek 14. lipca 1854

„Ciotunia“

Komedia w 3 aktach Alex. Hr. Fredry.

O s o b y:

Alina	JP. Kasprzycka.
Panna Małgorzata	JPanna Rutkowska.
Flora	JP Radzyńska.
Edmund	JP. Szturm.
Zdzisław	JP. Reimers.
Szambelan	JP. Starzewski.
Jan	JP. Urbański.

Scena w domu Aliny.

Zakończy:

„Stoliki magnetyczne“

Krotchwila w 1 akcie St. Bogusławskiego.

O s o b y:

Pan Gapiello	JP Rudkiewicz.
Henrieta jego siostra	JP. Radzyńska.
Helena jego córka	JP. Chelchowska.
Panna Fulgeneya	JPanna Rutkowska.
Julian	JP. Woźniakowski.
Hektor	JP. Szturm.
Justysia	JPanna Kasprzycka.
Józef	JP. Wisłocki.
Jan	P. Urbański.

Scena w domu Gapielly.

K R O N I K A.

— W Paryżu utworzyło się niedawno stowarzyszenie ku czci i pamięci wszystkich Francuzów, którzy przy jakiegokolwiek sposobności poświęcili życie swoje dla dobra bliźnich. Stowarzyszenie składa się w połowie z księży, a mianowicie także z najwyższych prałatów, i z urzędników państwa, między którymi jest także kilku pierwszych dygnitarzy. Codziennie zrana na wieczne czasy ma być odprawiona cicha msza w kościele Notre-dame, a prócz tego ma się odbyć raz w roku uroczysty obchód. Chcąc jednak połączyć z tą fundacją także cel praktyczny, założyło stowarzyszenie kasę dla wspierania wdów i sierót po poległych i ma także zamiar wystawić dom przytułku; jakoż dary pieniężne wpływają bardzo ofiarnie i fundusze potrzebne już są zebrane. W ukończonej już pomocnej kaplicy kościoła Notre-dame będzie się odprawiać codzienne nabożeństwo, a na ścianach będą wisieć w około tablice marmurowe z nazwiskami poległych. Jch Meś Cesarstwo przyjmą jak slychac, protektorat stowarzyszenia.

— Emir Abdel-Kader przesłał Cesarzowi Francuzów w darze trzy kupione w Brusie pyszne ogiery arabskie z kosztownymi ozdami, siodłami i czaprakami. Konie te przywiózł do Francji krewny Emira Hafty na czaprakach wykonane według własnego rysunku Abdel Kadera, a po bokach powieszono złotem arabskie legendy jego utworu. Przesłano także oryginalne dokumenta o odowodu koni; „Monitor“ podał je w tłumaczeniu francuskim.

— Teatra Paryzkie muszą dziesiątą część dochodów swoich składać na rzecz Paryzkie zakładów dobroczynności. Zamknięcie rachunku z r. 1853 ogłoszone ze strony administracji instytucji ubogich, wykazuje w powyższym względzie bardzo ciekawe data. I tak teatr wielkiej opery przesłał tym zakładom sumę 99,023 franków; theatre français 58,126 fr.; opera komiczna 109,064 fr.; opera włoska 43,950 fr.; Gymnase 74,640 fr.; Vaudeville 61,465 fr., Varietés 51,710 fr.; Palais Royal 51,610 fr.; La Gaite 53,383 fr., L'ambigu-comique 52,610 fr.; la Porte Saint-Martin 78,777 fr.; cyrk 68,969 fr. Z zestawienia tego okazuje się, że opera komiczna miała w r. 1853 największe dochody.

— Listy handlowe z Washingtonu z pierwszych dni czerwca donoszą, że według wiadomości z nowego Archangela (stolicy posiadłości rosyjskich w Ameryce) widziano w ostatnim czasie na Aleutach (wyspach rosyjskich łączących Amerykę z Azją) kilka angielskich okrętów rekognoskujących. Ameryka rosyjska ma w przestrzeni 43,000 mil kwadratowych, jest przeto większa, jak połowa Rosyi europejskiej.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 28. Rozmaitości.